

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI

O'RGANILAYOTGAN TIL STILISTIKASI

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	200000 – San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi:	230000 – Tillar
Mutaxassislik:	70230101- Lingvistika (sharq tillari bo'yicha)

Toshkent – 2021

[Handwritten signature]

Fan/modul kodи	O'quv yili	Semestr	ECTS - Kreditтар
OTT104	2021-2022	1	4
Fan/modul turi	Ta'lim tili O'zbek/rus	Haftadagi dars soatları	4
Majburiy			
1. O'rganilayotgan til stilistikasi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	60	60	120
2.	I. Fanning mazmuni Arab tili stilistikasi faniuslubiyatga oid turli nazariyalar, sohadagillimi qarashlar, turli munosabattarning o'ziga xos jihatari, ularni baholashning ilmiy asoslari, balog'at ilminning tarkibiy qismalari va ularning mazmuni hamda arab tili stilistikasiiga oid ilmiy markazalar, stilistikadagi eng yangi yo'naliishlar va ularning istiqbollari, stilistikikaning tugun va yechimlariga uslubiy yondashuv va ilmiy dunyo qarashni shakllantirish vazifalarni bajaradi.		
	II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) III. Fan tarkidiiga quyidagi mavzular kiradi:		
	1-mavzu. Kirish. Stilistikikaning predmet va vazifalari. 2-mavzu. Funksiional stilistika. Stilistik uslublar. 3-mavzu. Ilmiy uslub. Rasmiy uslub. 4-mavzu. Publisistik uslub. 5-mavzu. Arab tilistilikkaning paydo bo'listi va rivojanishi. Arab tilistilikasi uslublari. 6-mavzu. Ilmul-1- balog'a va uning asoslari. Fasohat ilmi. 7-mavzu.Bayon ilmi. Maony ilmi. 8-mavzu.Badir ilmi.		
	III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ro'rsatma va tavsiyalar Amaliy mashg'ulotlari uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:		
	1-mavzu. Stilistikikaning obe'kti. Lingvistik va adabiy stilistika. 2-mavzu. Stilistikikaning predmet va vazifalari. 3-mavzu. So'zlashuv uslubi. 4-mavzu. Badiiy uslub. 5-mavzu. Arab tilistilikasi. 6-mavzu.Fasohat va balog'at ilmi. 7-mavzu.Kinoya va tashbeh. 8-mavzu.Lafziy va ma'naviy san'atlar. Nazariy mashg'ulotlarda olingan bilimlarni talabalar amaliy mashg'ulotlarda ko'nikma va malakalarini oshirib, mustahkamlab boradilar. Amaliy darslarga tayyorlanish uchun talabalar qo'shimcha ilmiy adabiyottamni o'qydiilar va bu ham oz o'mida mazkur fanni yanada chuqur egallash uchun yordam beradi.		

Amaly mashg'ulotlar multimedya qurulmalar bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhg'a bir professor-o'qituvchi tomonidan o'kazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llaniishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lum va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lum uchun tavsivi etiladigan mavzular:

1. Til vaziyati tiplari.
2. Tilning rivojlanishi va til tizimiga boshqa tillarning ta'siri masalasi.
3. Til purizmi va o'zlashtirilgan so'zlarni moslashtirish muammolari.
4. Arab tilidafasohat vauning o'mi.
5. Arab tilida ilmi balog'aning tutgan o'rni
6. Bayon ilmi.
7. Maony ilmi.
8. Leksik o'zlashmalarining moslashuvini va assimiliyatsiyasi.
9. Bayon ilmi:istiota. Maony ilmi: xabar.

Mustaqil o'lashtiriladigan mavzular bo'yicha magistr tomonidan referatlar tayyerlash va uni taqdimot qilish tavsisi etiladi.

V. Ta'lim natijalarini kasbiy kompetensiyalar

Fanni o'zlashtirish matjasida magistr:

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi. *Talaba:*

- o'qitilayotgan sharq tili stilistikasining nazariy masalari, yozma manbalarga tasnifiy yondashish, ularning til xususiyatlari, yozma adabiy tilning yuzaga kelishi va uning tarixiy takomilli haqida *tasavvurga ega bo'yishi;*
- o'qitilayotgan sharq tili stilistikasining taraqqiyot qonuniyatlarini, muammolarini tadqiq etish uchun zarur materiallarni lab topish, tasnif qilish va tizimli asosda tahvil qilishni *bilishi va uillardan soydalana olishi;*
- o'qitilayotgan sharq tili stilistikasiga xos tipik hodisa-qonuniyatlarini tilshunoslikning umumiyy qonuniyatları bilan bog'lay olish *ko'nikmalarga ega bo'yishi kerak*

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- Ma'ruzalar;
- seminarlar (mantiqu fiplash, tezkor savol-javoblar);
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlarni qilish;
- individual loyihalar;
- jamoa bo'lib ishslash va himoya qilish uchun loyihalar.

VII. Kreditarni olish uchun tabablari:

Fanga oid nazariv va uslubiy tushunchalarini to'la o'zlashtirish, tahvil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jayayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakkllarda berilgan vazifa va topshirilqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.

Asosiy adabiyotlar

1. Nosirova M.A. Arab tili stilistikasi – T.: ToshDSHL, 2011. -116.
2. Aliy Jorim, Mustafo Amin.. Al-balag'a al-vodiha.Al-bayan va-i-ma'an vabadi'. - al-Qahira, 1999.

Qo'shimcha adabiyotlar

3. Mirziyoev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik Yzbekiston davlatini brigadnika barcha etamiz. – T.: "Yzbekiston", 2016.- 56 6.
4. Mirziyoev Sh.M. Tanqidiy tashxil, kattiy tarhib-intizom va shaxsий жавобгарлик – xar bir raҳbar fanoqiyatining kundalilik ko'idosi bu'linishi kerak. Yzbekiston Respublikasi Baxillar Makhkamasining 2016 йил якunlari va 2017 йил istiқbolilariga bagislanigan Majkisidagi йўзбекистон Respublikasi Prezidentining nuyki. // Xalk sўzi gazetasи. 2017 йил 16 январ. №11.
5. Mirziyoev Sh.M. Konun ustuvorlari tayminlashi – kort tarakkisi va xalq farovonligining garovi. – T.: "Yzbekiston", 2017. - 48 6.
6. Mirziyoev Sh.M. Bujoq kelajatimizni mard va olijkanob xalqimiz bilan kurramiz. – T.: "Yzbekiston", 2017. - 488 6.
7. Ibn Komiil Abdurrahmon. Balog'a usmoniyta. -Istanbul. 1309 h.
8. Isoqov Yo. So'z san'ati so'zligi. –T.: Zarqalam. 2006.
9. Mukarramov M. Funktsional stillarning klassifikatsiyasiga doir. – T. 1977.
10. Mukarramov M. Hozirgi o'zbek adabiy tilining ilmiy stili. –T: Fan. 1984.

Axborot manbalari:

11. www.almeshkat.com
12. www.fundarabist.ru
13. www.russarabbcr.ru

7. O'quv dasturi "Arab filologiyasi" kafedrasida ishab chiqilgan va 2021-yil "24" — 08 dagi 1 – sonli bayonnamasi bilan ma'qullangan.

O'quv dasturi Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Kengashining 2021-yil "28" — 08 dagi 1 – sonli bayoni bilan tasdiqlangan.

8. Fan/modul uchun mas'ul:

- Begmatova B.M. – Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti "Arab filologiyasi" kafedrasi dotsenti, yuridik fanlar nomzodi
9. Taqrizchilar:
- Shokirova Z.N.-O'zbekiston xalqaro islam akademiyasi "Arab tili va adabiyoti" al-Azhar" kafedrasi dotsenti, t.f.n.
- Qosimova S.S. – Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti "Arab filologiyasi" kafedrasi dotsenti, PhD.